

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium

info@agri.ee

Kliimaministeerium

info@kliimaministeerium.ee

Sotsiaalministeerium

info@sm.ee

Riigikogu Majanduskomisjon

majanduskomisjon@riigikogu.ee

Transpordiamet

info@transpordiamet.ee

Riigikantselei

info@riigikantselei.ee

Teie: 15.10.2024 SE 499

Meie: 25.11.2024 nr 71

Eesti Puuetega Inimeste Koja pöördumine kommertsvedajatele ja avalikkusele suunatud teenust osutavatele vedajatele ligipääsetavuse nõuete kehtestamiseks

Hetkel on käimas ühistranspordiseaduse muutmine, et sätestada kommertsvedajatele alla 7-aastaste laste ja puudega isikute sõiduhüvitamise alused. Majanduskomisjoni istungi järgselt 12.novembril sai Eesti Puuetega Inimeste Koda infot, et kommertsvedajatele ei ole võimalik kehtestada mingisuguseidki ligipääsetavuse nõudeid. Meie hinnangul on oluliselt vaja parandada kommertsvedajate teenuste ligipääsetavuse tingimusi, sest need ei vasta avalike teenuste pakkumise põhimõtetele. Avalikud teenused peavad olema kättesaadavad kõigile ühiskonnagruppidele, eriti vananeva elanikkonna kontekstis, kus tervena elatud aastate arv väheneb ja suureneb ka kroonilise haigusega inimeste hulk (insult, diabeet, epilepsia jt).

Praegu kehtivad avalikke hooneid hõlmavad miinimumnõuded (vastavalt ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri määrusele nr 28 „Puudega inimeste erivajadusest tulenevad nõuded ehitisele“). Kommertsvedajatele, kes pakuvad avalikkusele suunatud teenust, taoliseid selgelt määratletud kohustusi ei ole. Meie ettepanek on kohtuda ja algetada seaduseelnõu, millega kehtestatakse lähtuvalt universaalse disaini põhimõtetest avaliku teenuse osutamiseks vajalikud ligipääsetavuse nõuded ja samaväärne teenuseosade pakkumine, nt laadimisvõimaluse olemasolu ratastoolikoha juures rongis või bussis.

Ligipääsetavuse rakkerühma aruande kohaselt (2021) on kõige puudulikum kommertsbusside ligipääsetavus (sh veerem ja sõidust teavitamine). Aruanne toob ettepanekutena välja ühistranspordiseaduse § 20 avaliku teenindamise lepingu kohustuslike teemakäsitluste loetellu

ühiksanda nõudena teenusele kohaldatavate ligipääsetavuse nõuete lisamise, ühistranspordi ligipääsetavuse standardi või juhendmaterjali väljatöötamise, kommertsvedajatele (bussid) riigieelarves toetusmeetme loomise (vajadusel, kuid ligipääsetava teenuse pakkumisel on võiks jääda õigus küsida täispileti hinda), uute ligipääsetavate ja rangemate keskkonnanõuetega kaugbusside (nn turisti tüüpi) soetusmaksumuse kompenseerimise, koolituste ja teabepäevade korraldamise ühistransporti korraldavatele asutustele jne.

Ühistranspordireformi eesmärk on korraldada ümber ühistransport, lähtudes reisija vajadustest. Toome siinkohal välja, et takistustega ühistransport on halvasti kasutatav ka teistele reisijatele (rongi kasutavad jalgratturid, abivahenditega liikuvad vanemaealised või väikelaste vanemad, kes võidavad ligipääsetavatest lahendustest). Piiratud liikumisvõimega reisijal on siiani kohustus teavitada vedajat erivajadusest ette vähemalt 3 tööpäeva, mis seab need grupid teiste suhtes ebavõrdsesse olukorda ning pakub liikumiseks tunduvalt vähem paindlikke võimalusi. Pileti ostmisel puudub võimalus soetada koheselt erivajadusega arvestav istekoht ning transpordi tellija peab vedajaga eraldi ühendust võtma. AS Eesti Liinirongid rongiliiklus on hea näide, kus on tagatud ligipääsetavus ning puuetega inimesed saavad kasutada teenust iseseisvalt ja ilma kõrvalise abita. Samas, raudteeremondi ajal tuleb asendusbussi tellimisest eraldi teada anda, ebakindlus ja turvatunde puudumine kaasuvad info puudumisega (nt asendusbussi info ei ole kättesaadav ega avalik, seda ei kajastata üldises kommunikatsioonis, bussi tellinud inimene ei saa infot, kas veerem tuleb, teised bussijuhid madalapõhjalise ei tea veeremi tulekust, reisisaatjad ei paku saatmist bussipeatuseni), mis toob kaasa suurema ebakindluse, ja puudega inimesel puudub bussi tühistamise võimalus. Meie ettepanek on pakkuda ühe bussina alati madalapõhjalist veeremit ning vastav info ka kommunikatsioonikanalites välja tuua. Rattaga liikujate teenindamiseks on võimalus kasutada ka nt järelkärusid. Sellisel viisil hoitakse teenuse taset ja suurendatakse kindlustunnet lastevanematele, jalgratturitele ja puuetega inimestele.

Oleme seisukohal, et liikumisraskusega inimeste töö- ja vabaajaveetmise viisid peavad muutuma võrdselt teiste inimestega lähitulevikus selgelt paremini kättesaadavaks. Soovime esitatud ettepanekuid teiega lähemalt ja koos vahetute sihtgruppidega juba peatselt arutada. Kohtumise kokkuleppimiseks palume võtta ühendust mari.puuram@epikoda.ee.

Lugupidamisega
(allkirjastatud digitaalselt)

Maarja Krais-Leosk
Tegevjuht

Veiki Laan
Tegevjuht
Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit

Mari Puuram
Huvikaitse nõunik
Mari.puuram@epikoda.ee
tel +372 5401 0437